

俄语语法备考通解

Грамматика русского языка

— Сборник упражнений с пояснениями

主编 陈国亭 白丽君

上海译文出版社

俄语语法备考通解

Грамматика русского языка

— Сборник упражнений с пояснениями

主 编 陈国亭 白丽君

上海译文出版社

图书在版编目(CIP)数据

俄语语法备考通解/陈国亭,白丽君主编. —上海:

上海译文出版社, 2012. 9

ISBN 978 - 7 - 5327 - 5868 - 5

I. ①俄… II. ①陈… ②白… III. ①俄语—语法—
自学参考资料 IV. ①H354

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 192342 号

本书专有出版权

归本社独家所有,非经本社同意不得连载、摘编或复制

俄语语法备考通解

陈国亭 白丽君 主编

上海世纪出版股份有限公司

译文出版社出版

网址: www.yiwen.com.cn

上海世纪出版股份有限公司发行中心发行

200001 上海福建中路 193 号 www.ewen.cc

上海信老印刷厂印刷

开本 787×960 1/16 印张 20 插页 2 字数 327,000

2012 年 9 月第 1 版 2012 年 9 月第 1 次印刷

印数: 0,001—5,000 册

ISBN 978 - 7 - 5327 - 5868 - 5/H · 1045

定价: 34.00 元

如有质量问题,请与承印厂质量科联系。T: 021 - 39907735

主 编 陈国亭 白丽君
副主编 岳 荣 敖 丽 董 丹
参编人员 (以下按姓氏笔画排列)

白丽君 吕 轶 刘茂媛
沈淇春 陈国亭 岳 荣
敖 丽 董 丹

主 审 E · C · 米基钦柯

前 言

本书为初、中级俄语学习者提高俄语基本语法知识点的考试成绩而编写,可供高等学校俄语专业、非俄语专业学生和各类俄语学习者,在掌握俄语基本语法知识的同时准备应考之用,也可作为公外俄语学生参加大学俄语四级考试和研究生入学考试及各类自学考试的参考书。本书不同于一般意义上的语法书,所有语法项目均根据历届大学俄语四级考试和研究生入学考试所涉及的(能够考到的)内容选定,以答疑解惑、培养学生举一反三的能力为主要宗旨。

本书按俄语语法知识点习题形式出现,先通过练习检验自己以往的语法学习掌握情况,题后答案着重解说了学习和应试中可能发生的各类实际问题。词法中集中解决的问题是名词数、格的使用,前置词的同义、近义现象,形容词长、短尾的区别,各类代词的使用;动词的体(时)、态、式,形动词和副动词的使用。句中集中解决的是简单句中句子成分的协调问题和各类复合句连接词的使用和辨异。全书不囿于严格的体系,凡初、中级语法测试中见不到的语法项目均予以回避,以便学习者可以集中掌握必须掌握的知识点。解释用语注意简洁、精要、通俗易懂。每个章节之后均配有附加题和译文及答案,以便学习者检验自己的学习效果。

由于本书主要对象是各类初、中级学习者,故解说力求简单实用,以利于学习者理解、掌握和巩固提高语法知识,从而适应未来的各类语法知识考试,提高应试能力。

李少茹、刘睿菲、岳琦在名词、数词、前置词部分中做了一些编题工作,莫斯科大学(МГУ)俄语系国际语言教育中心教师米基钦柯(Е. С. Микитченко)对俄文部分进行了详细的审校,对提高本书质量起到了很大的作用,在此一并表示衷心的感谢。

由于编者水平有限,书中不足之处在所难免,敬请读者批评指正。

编 者

2012年7月

目录

一、名词

练习 1 选择填空	1
练习 2 选择填空	4
练习 3 选择填空	8
附加题: 选择填空并尝试说明理由	12

二、形容词

练习 1 选择填空	16
练习 2 选择填空	18
练习 3 选择填空	21
练习 4 选择填空	24
练习 5 选择填空	27
练习 6 选择填空	30
练习 7 选择填空	33
附加题: 选择填空并尝试说明理由	36

三、数词

练习 1 选择填空	48
练习 2 选择填空	51
练习 3 选择填空	54
附加题: 选择填空并尝试说明理由	58

四、代词

练习 1 选择填空	63
练习 2 选择填空	66
练习 3 选择填空	69

练习 4 选择填空	71
练习 5 选择填空	73
练习 6 选择填空	76
附加题: 选择填空并尝试说明理由	78

五、动词

(一) 动词体

练习 1 选择填空	91
练习 2 选择填空	93
练习 3 选择填空	96
练习 4 选择填空	99

(二) 动词时

练习 1 选择填空	102
练习 2 选择填空	105
练习 3 选择填空	108

(三) 运动动词

练习 1 选择填空	112
练习 2 选择填空	114
练习 3 选择填空	117
练习 4 选择填空	119

(四) 动词式

练习 1 选择填空	122
练习 2 选择填空	124

(五) 形动词、副动词

练习 1 选择填空	125
练习 2 选择填空	128
附加题 1: 选择填空并尝试说明理由	131
附加题 2: 选择填空并尝试说明理由	136
附加题 3: 选择填空并尝试说明理由	139
附加题 4: 选择填空并尝试说明理由	141

附加题 5: 将所给词变为合适的形式填入句中	147
------------------------------	-----

六、副词

练习 1 选择填空	150
练习 2 选择填空	153
练习 3 选择填空	156
练习 4 选择填空	159
附加题 1: 选择填空并尝试说明理由	161
附加题 2: 选择填空并尝试说明理由	163

七、前置词

练习 1 请将适当的前置词和名词的适当形式填入下列句中	166
练习 2 选择填空	169
练习 3 选择填空	172
练习 4 选择填空	175
练习 5 选择填空	178
练习 6 选择填空	182
练习 7 选择填空	184
练习 8 选择填空	188
练习 9 选择填空	191
练习 10 选择填空	194
附加题: 选择填空并尝试说明理由	196

八、连接词

(一) 主从复合句

I

练习 1 选择填空	202
练习 2 选择填空	205
练习 3 选择填空	208
练习 4 选择填空	212

练习 5 选择填空	215
练习 6 选择填空	218
练习 7 选择填空	221
练习 8 选择填空	224
练习 9 选择填空	227
练习 10 选择填空	230

II

练习 1 选择填空	233
练习 2 选择填空	236
练习 3 选择填空	239
练习 4 选择填空	242
练习 5 选择填空	245
练习 6 选择填空	248
练习 7 选择填空	252
练习 8 选择填空	255
练习 9 选择填空	258
练习 10 选择填空	261

III

练习 1 选择填空	263
练习 2 选择填空	267
练习 3 选择填空	270
练习 4 选择填空	274

(二) 并列复合句及简单句

练习 1 选择填空	277
练习 2 选择填空	280
练习 3 选择填空	283
练习 4 选择填空	286
练习 5 选择填空	290
练习 6 选择填空	293
附加题: 选择填空并尝试说明理由	297

一、名词

 练习 1 选择填空

- 1 _____ дома не сидится в такую хорошую погоду.
A. Мальчик B. Мальчика C. Мальчику D. Мальчиком
- 2 Он говорил о своём увлечении _____.
A. к музыке B. музыкой C. музыки D. в музыке
- 3 Постепенно у него всё больше проявлялся интерес _____.
A. техники B. к технике C. технике D. в технике
- 4 У маленького Алёши зародилась ненависть _____ в жизни.
A. всего плохого B. всему плохому
C. ко всему плохому D. всеми плохими
- 5 Для многих молодых людей служба _____ становится сложным и интересным этапом жизни.
A. армией B. армии C. в армии D. для армии
- 6 Ну что же, вы должны постараться найти выход _____.
A. из данной ситуации B. в данной ситуации
C. от данной ситуации D. в данную ситуацию
- 7 В семье младшие должны иметь уважение _____.
A. и родителям, и старшим
B. и родителей, и старших
C. и к родителям, и к старшим
D. и с родителями, и с старшими
- 8 Овладение _____ поддерживать огонь было жизненно необходимым для человека.
A. умения B. умением C. с умением D. над умением

- 9 Самое памятное объяснение _____ у меня было в трамвае.
A. любви B. к любви C. с любовью D. в любви
- 10 Так как не было колокольчика(门铃), то он начал бить в ворота _____.
A. рука B. руки C. руке D. рукой

解析:

- 1 这样的好天气里,小男孩在家坐不住。

选 C。

带-ся 的无人称动词表示不由自主的心理状态,常与 не 连用,主体使用第三格,常用的动词有: не сидится, спится, играет, читается 等。本题谓语 не сидится“坐不住”,其主体应该使用第三格 мальчику,表示主体不由自主的行为。

- 2 他说起过自己对音乐的爱好。

选 B。

увлечение 是 увлечься 的动名词。увлечься 的意思是“迷恋,酷爱”,接格关系是 кем-чем。不及物动词构成的动名词,接格关系与原动词相同。如: увлечься | увлечение музыкой 迷恋音乐, увлечься | увлечение футболом 酷爱足球。

- 3 渐渐地,他对技术越来越感兴趣。

选 B。

интерес 要求 к кому-чему,例如: интерес к живописи 对绘画感兴趣, интерес к музыке 对音乐感兴趣。

- 4 小阿廖沙产生了对生活中所有丑恶现象的仇恨。(小阿廖沙开始痛恨生活中的一切丑恶现象)

选 C。

ненависть 是 ненавидеть 的动名词,ненавидеть 的意思是“仇恨”,是及物动词要求 кого-что。一般及物动词构成的动名词其客体使用第二格,但是少数及物动词(表情感、态度)其动名词要求带前置词 к 的第三格。例如: любовь к родине, уважение к старшим, жалость к

бедному, ненависть к злу。所以本题的正确答案是 ненависть ко всему плохому。

- 5 对许多年轻人来说,服兵役是一段复杂而有意义的人生历程。
选 C。

动词 служить 的意思是“任职;充当……;服兵役”,当与 у кого 连用时,指受雇于某人,如: служить у купца 受雇于一个商人;当与 где, кем 连用时,一般指在军队里服务,服兵役,任某种军职。如: служить в одном полку 在一个团里任职,служить командиром взвода на Дальнем Востоке 在远东任排长。служить 作为不及物动词,其动名词 служба 接格关系与其相同,因此“服兵役”只能是 служба в армии,其他选项均不符合题意。

- 6 那好吧,你们应该尽力找到摆脱此境遇的办法。
选 A。

如选用 в данной ситуации 在这种情况下,那么句意是:你们应该尽力在这种情况下找到办法,显然这并非句子真正的意思,不能选择。如选用 в данную ситуацию,那么 выход в данную ситуацию 是摆脱某种境地进入到此境地,语义不通,不能选择。Выход 通常与 из чего 连用,指摆脱困境的办法,例如 выход из затруднения 摆脱困境,выход из трудного положения 摆脱困难处境的办法。因此句中 выход 应该和 из данной ситуации 连用,表示摆脱此境遇的办法。

- 7 在家里,小孩子不仅要尊敬父母,还要尊敬长辈。
选 C。

一般及物动词构成的动名词所要求的客体使用第二格。уважать 是及物动词,要求 кого - что,уважение 是 уважать 的动名词,但 уважение 却要求接 к кому - чему。此类表示感情的动词构成的动名词接格关系大多与原动词不同。例如: любовь к природе, ненависть к лицемерию 痛恨虚伪, жалость к бедным 可怜贫穷的人。所以本题要选 и к родителям, и к старшим。

- 8 掌握保存火种的能力对人类的生活至关重要。
选 B。

овладение 是 овладеть 的动名词,овладеть 的意思是“控制,支配,掌握”,接格关系是 кем - чем,不及物动词构成的动名词,要求的格与原

动词相同。所以 овладение 也要求 кем - чем, 例如: овладение знаниями 掌握知识, овладение судьбой 掌握命运。根据 овладение 的接格关系, 应选 B。

- 9 我印象最深刻的一次爱的表白是在电车上。

选 D。

объяснение 既是 объяснить 的动名词, 也是 объясниться 的动名词。объяснить 的意思是“解释, 说明”, 及物动词要求 кого - что; объясниться “彼此解释清楚”, 一般无补语, объясниться в любви (кому) 对……表达爱意。题中 объяснение 与 любовь 搭配, 显然应是 объясниться 的动名词, 不及物动词构成的动名词, 要求的格与原动词相同。所以 объяснение в любви 是正确的选择。

- 10 因为没有门铃, 他就用手敲起大门来。

选 D。

手持什么工具做什么事, 该工具用第五格表示, 如: резать хлеб ножом 用刀切面包, ловить рыбу удочкой 用钩钓鱼。人体某一部分第五格也可用来表示工具, 如: расколоть орех зубами 用牙咬开核桃。本题是用手敲门, 所以应使用第五格 рукой。

练习 2 选择填空

- 11 _____ делается и будет делаться всё необходимое, чтобы отстоять дело мира.
A. Молодые B. Молодых C. Молодым D. Молодыми
- 12 В этом проекте определено право _____.
A. гражданами образования
B. граждан на образование
C. гражданами на образование
D. граждан образования
- 13 Если супруги хотят жить в доверии _____, то необходимо обсуждать и договариваться о взаимных обязанностях.

- A. друг друга B. друг к другу
C. друг другу D. другу к другу

- 14 Снежная пыль _____ стоит в воздухе.
A. столб B. столба C. столбу D. столбом
- 15 Наше государство взяло на себя заботу _____ матери и ребёнка.
A. о здоровье B. за здоровье
C. здоровья D. на здоровье
- 16 Матерям свойственно постоянное беспокойство _____.
A. своих детей B. со своими детьми
C. о своих детях D. про своих детей
- 17 Любовь _____ воодушевила (鼓舞) бойцов на подвиги.
A. к родине B. родины C. на родину D. в родине
- 18 В ещё большей степени дают ответ _____ те, кто являются главными руководителями.
A. этому делу B. на это дело
C. за это дело D. с этим делом
- 19 Каким образом любой гражданин России может принять участие _____ страны?
A. в политическую жизнь B. в политической жизни
C. на политическую жизнь D. на политической жизни
- 20 Борьбу _____ не следует понимать, как примитивную (原始的) драку.
A. против существования B. с существованием
C. существования D. за существование

解析:

- 11 为了保卫和平,年轻人正在做并且将继续做应该做的一切。

选 D。

本题是被动句,被动句中的动作主体,即施事者,通常用第五格表示,第一格实为受事者——动作客体。всё необходимое 是第一格,молодые 是 делаться 的被动主体,应使用五格为 молодыми。

- 12 该草案规定了公民的受教育权。

选 B。

граждане 是 право 的主体,应使用第二格;право на что 表示“……的权利、受教育的权利”应为 право на образование;所以选项 B 是正确的。

- 13 如果夫妻双方想要彼此达成信任,那么就必须讨论并商量好各自应尽的义务。

选 B。

доверять 的意思是“信任,相信”,不及物动词,接格关系是 кому-чему。例如:я ему доверяю во всём 我全都信任他。доверие 是 доверять 的动名词,一般情况下,不及物动词与其动名词的接格关系是一致的,但是某些表示各种感情的动词构成的动名词接格关系不一样。例如:ненависть к врагу, доверие к товарищам。而且,друг друг 是固定词组,意思是“彼此”,变格的话只变后面的 друг。因此,只能选用 доверии друг к другу,其他选项均不正确。

- 14 雪尘像柱子似的立在空中。

选 D。

“像……(似的)”,以比拟的方式说明行为的特征、方式方法。表比拟可以使用名词第五格形式。“像立柱一般”用比拟的方式说明“雪尘悬在空中”,столб 应使用第五格形式 столбом,其他形式均不符合题意。

- 15 我们国家关怀着母亲和孩子的健康。

选 A。

взять на себя заботу 的意思是“关怀”,забота“担心,关心,关怀”,要求 о ком-чём。根据名词接格关系,应该选用 о здоровье。

- 16 时刻牵挂自己的孩子是母亲的天性。

选 C。

беспокойство 是 беспокоиться 的动名词,беспокоиться 的意思是“担心,不安,挂念”,接格关系是 о ком-чём“为……而担心”。不及物动

词构成的动名词,要求的格与原动词相同。所以 беспокойство 仍然要求 о ком - чём。所以“担心自己的孩子”应使用 беспокойство о своих детях。

- 17 对祖国的爱鼓舞士兵建立功勋。

选 A。

любить 是及物动词,要求 кого-что,一般及物动词构成的动名词所要求的客体使用第二格。любовь 是 любить 的动名词,любовь 不要求第二格,接格关系是 к кому-чему,因为某些表示各种感情的动词构成的动名词接格关系与原动词不同。例如:любовь к народу, ненависть к врагу, жалость к больному。所以本题要选 к родине。

- 18 主要领导对此事负有更大的责任。

选 C。

ответить 共有三个含义:1. 回答;答复 кому-чему, на что; 2. 负责,为……承担责任 за кого-что; 3. (只用未完成体)适合;符合 чему。ответ 是 ответить 前两个意思的动名词。首先可排除选项 D,因为 ответ 没有 с чем 的接格关系。选项 A 也可排除,因为 ответ 如连用第三格,意为“答复某人”,而补语是 это дело“这件事”语义不通,不能选。选项 B 是回答此事,选项 C 是对此事负责,本题要表达主要领导对此事负责的含义,所以选 C。

- 19 每个俄罗斯公民应以怎样的方式才能参与国家的政治生活呢?

选 B。

участвовать 的意思是“参加,参与”,接格关系是 в чём,участие 是 участвовать 的动名词。不及物动词构成的动名词应保持与原动词相同的接格关系。所以,участие 的接格关系也是 в чём,如:участие в выборах 参加选举,участие в аукционе 参加拍卖。因此,要选用 участие в политической жизни,其他选项均不正确。

- 20 生存斗争不应被视为原始的争斗。

选 D。

бороться 的意思是“斗争,竞争”,接格关系:с кем-чем 与……斗争,за что 为……而斗争,争取……的斗争,против чего 反对……的斗争。борьба 是 бороться 的动名词,不及物动词构成的动名词,要求的格与原动词相同。例如:борьба с наводнением 抗洪,борьба за богатый

урожай 争取丰收, борьба за мир 为和平而战, борьба против агрессии 反侵略斗争。根据题意, борьба 与 существование 之间只能是“为生存斗争”,所以要选用 борьба за существование。

练习 3 选择填空

- 21 У нас в офисе _____, который уходит на другую работу.
A. проводы коллеги B. проводы с коллегой
C. провод коллеги D. провод с коллегой
- 22 Русская Православная Церковь придумала для россиян новый праздник - день победы _____.
A. наполеона B. под Наполеоном
C. над Наполеоном D. в Наполеоне
- 23 Самая большая зависть — зависть _____, который рядом с тем, кого любишь ты.
A. человеку B. по человеку C. человека D. к человеку
- 24 _____ в сутки достаточно двух с половиной килограммов костей.
A. Волки B. Волков C. Волкам D. Волками
- 25 Обстоятельства же сложились так, что _____ возле меня не стало.
A. люди B. людей C. людям D. людьми
- 26 Очень прошу, если хоть какой-нибудь худой случай _____, то позвоните.
A. детей B. к детям C. на детей D. с детьми
- 27 Управление _____ электростанции сосредоточено в этой комнате.
A. под всей работой B. над всей работой